

Ngộ không hay Ngộ có?

Khi còn bé tôi thích nghe chuyện và xem phim “Tề Thiên Đại Thánh”. Câu chuyện nói về một con khỉ có sức mạnh phi thường, có thể cầm cây thiết báng nặng ngàn cân và có 72 phép thần thông, tên là Tôn Ngộ Không. Khi lớn lên tìm hiểu Phật giáo, tôi hiểu tác giả viết câu chuyện “Tôn Ngộ Không” để trình bày triết lý “mọi sự là không” của Phật giáo. Chữ ngộ ở đây có nghĩa là nhận biết, nhận thức. Phật giáo với triết lý “mọi sự là không” mà nhiều người theo Phật đã

chọn pháp danh có chữ đầu là Không, như: Không Tánh, Không Toàn, Không Mỹ, Không Trí, Không Đức Nhưng tôi chưa nghe ai chọn pháp danh là Không Tiền. Dù họ theo thuyết “mọi sự là không”, nhưng trong tâm trí họ cũng muốn giàu có, và họ xem giàu có là có phúc lớn??

Nếu “Tôn Ngộ Không” là cái tên để gọi thì chẳng có gì phải bàn. Nhưng “ngộ không” là triết lý của Phật giáo, thì chúng ta cũng nên tìm hiểu triết lý này có phải là chân lý?

Khi nói đến “ngộ không”, Phật giáo đã tự mâu thuẫn, vì ai ngộ? Ai nhận biết? Tương tự những người có pháp danh: Không Tánh, Không Toàn, Không Mỹ, Không Trí...và dù họ có pháp danh là không gì gì đi nữa, thì điều đó đã nói lên bản ngã của họ hiện hữu. Bởi không có bản ngã thì ai đã chọn pháp danh? Không lẽ con khỉ, con bò, con vịt, con êch, ngọn cỏ, giọt nước, hòn sỏi, không khí, hư vô... đã chọn pháp danh?

Có pháp danh là đã xác nhận có ta hiện hữu, có bản ngã của ta đây. Con người mù về chính mình, nghĩa là mình mù mà không biết mình mù, và vì thế lầm lối bước theo Tất đạt Đa, là gã phàm nhân cũng mù như mình! Bằng chứng là Tất đạt Đa cũng tin vào thuyết “vô ngã” và rao giảng tà thuyết này cho các đệ tử...

Sự khôn ngoan buộc chúng ta phải ‘ngộ có’ mới hợp lý, nghĩa là nhận biết có ta hiện hữu, và cũng có vạn vật, có thiên đàng, có hỏa ngục, có Thượng đế thưởng phạt công minh thì cuộc đời mới có ý nghĩa. Bởi thật dễ hiểu, nếu tất cả chỉ là ‘không’ thì có gì để bàn thảo? Có gì để chia sẻ? Và có ai để chia sẻ với ai?

Thánh Kinh: “Mù dốt mù cả hai sẽ lọt xuống hố”.

NguyễnHyVọng